

**Załącznik
do Uchwały Rady Miejskiej Leszna
Nr XXIII/284/2016 z dnia 19 maja 2016 roku**

w sprawie przyjęcia programu „Leszno-moja mała ojczyzna.”

PROGRAM „Leszno-moja mała ojczyzna”

1. Wprowadzenie

Nie trzeba przypominać, że „zakorzenie” się mieszkańców miasta, związane się z nim emocjonalne, zaangażowanie w jego sprawy - będą jednymi z najważniejszych czynników jego rozwoju w różnych dziedzinach (społecznej, kulturalnej i gospodarczej). Sposobem na „zakorzenie”, przywiązanie się mieszkańców jest poznanie historii miasta, w którym mieszkają, a później identyfikacja z jego dziejami, kulturą i tradycją.

Znajomość tych zagadnień pozwoli w przyszłości wyciągnąć wnioski z historii miasta, korzystać z wiedzy nabytej podczas realizacji Programu i korzystanie z nich w przyszłości. Nie będzie dla nas przyszłości, jeśli zapomnimy o własnej przeszłości. To zdanie od lat jest powtarzane i prawdziwe jak mało które.

W przypadku Programu mowa jest o przeszłości dotyczącej nas wszystkich, zamieszkałych w Lesznie. Będzie to podróż przez historię naszego miasta i ludzi, którzy o nie walczyli, dla niego pracowali i je budowali. Tworzyli to wszystko co nas otacza, z czego możemy być dumni i czego możemy uczyć się od naszych przodków.

Każdy powinien znać historię miejscowości, w której żyje i miejscowości pobliskich, ich historia tworzy bowiem nierozzerwalną całość. Obecny system edukacji nie daje zbyt wielu możliwości, by w szkołach uczyć takiego przedmiotu, dlatego też zajęcia mają być uzupełnieniem programu realizowanego w szkołach. Podczas tych zajęć zostaną przedstawione regionalne zagadnienia, które skrótowo przedstawiliśmy wyżej i które szczegółowo przedstawiono poniżej.

Samorząd miasta, doceniając znaczenie edukacji regionalnej postanawia przyjąć Program do realizacji.

2. Charakterystyka i miejsca realizacji programu

Głównym celem programu jest przybliżenie uczniom spraw, które są, a na pewno powinny być dla nich najbliższe. Do takich spraw niewątpliwie należy wiedza o miejscach im najbliższych tych, w których żyli ich przodkowie i tych, w których i oni żyją. Dzięki tym zajęciom powinni zdać sobie sprawę, że „nie byli pierwsi” i są częścią łańcucha historycznego tworzonego przez ich przodków, a który tworzą także sami. Zajęcia w pierwszym roku odbywać się będą w leszczyńskich gimnazjach.

3. Beneficjenci programu

W pierwszym roku realizacji programem objęci mają być uczniowie trzecich klas szkół gimnazjalnych miasta Leszna. W kolejnych dwóch latach także uczniowie pierwszych i drugich klas leszczyńskich szkół ponadgimnazjalnych. Jak więc widać program tworzy cykl trzyletni. Uczniowie, którzy rozpoczną ten cykl w najbliższym roku szkolnym, będą go realizować przez kolejne dwa lata szkolne. Zajęć dla każdej klasy ma być dwanaście w roku szkolnym. Byłyby to zajęcia nieobowiązkowe.

4. Finansowanie

Projekt finansowany będzie przez miasto Leszno.

5. Realizator Programu

Realizatorem programu będzie Muzeum Okręgowe w Lesznie.

6. Początek realizacji Programu

Początek realizacji tego programu przewiduje się od września 2016 roku.

7. Cele nauczania ogólne

Uczeń powinien poznać podstawowe informacje na temat swego miasta i regionu. Związane z dziejami miasta, a także miejsca powiązane z lokalną historią oraz postacie najwybitniejszych tutejszych mieszkańców.

8. Cele nauczania szczegółowe

Uczniowie powinni poznać najstarsze dzieje Leszna i okolicznych miejscowości. Następnie poznać rozwój miasta na przestrzeni wieków; czasy jego największego rozwoju jak i upadku. Kolejna wiedza to najważniejsze wydarzenia w lokalnych dziejach, zarówno miasta jak i okolicznych miejscowości, z którymi historia Leszna jest nierozdzielnie związana. Uczniowie mają też zaznajomić się ze stylem życia i mentalnością ludzką na przestrzeni wieków. Przedstawione im zostaną publikacje na temat miasta, najwybitniejsze postacie w jego dziejach. Poznają także historię najnowszą i rozwój miasta od czasu odzyskania niepodległości po pierwszej wojnie światowej. Wreszcie wydarzenia, które wpłynęły na rozwój Leszna, ukształtowały je współcześnie, miały wpływ na jego aktualną sytuację, a także styl życia mieszkańców.

9. Formy dydaktyczne

Podczas lekcji stosowane będą różne formy nauczania:

- pogadanka nauczyciela
- omówienie prac zaplanowanych wcześniej, zaproponowanych przez nauczyciela lub uczniów i przez uczniów przygotowanych. Przy czym uczniowie mają pracować zarówno indywidualnie jak i zespołowo
- wspólne dyskusje dotyczące omawianych tematów
- pokazy filmów, zdjęć, starych dokumentów, książek, stron internetowych poświęconych historii
- wycieczki w miejsca związane z historią naszego miasta

- wycieczki do miejsc, gdzie ukazana jest historia naszego miasta: Muzeum Okręgowe, Miejska Biblioteka Publiczna, Archiwum Państwowe w Lesznie i inne
- udział w wydarzeniach kulturalnych, społecznych, historycznych odbywających się w mieście
- spotkania z regionalistami
- spotkania z przedstawicielami organizacji społecznych, kombatanckich działających w Lesznie
- próba tworzenia przez uczniów i nauczycieli wspólnych opracowań, dotyczących najważniejszych wydarzeń historycznych w dziejach naszego miasta oraz przedstawianie tych wydarzeń na zewnątrz
- organizacja konkursów tematycznych
- kultura gwarowa
- kultura ludowa

10. Środki wykorzystywane podczas zajęć

10.1 Środki techniczne

- komputery
- filmy
- internet
- rzutniki
- sprzęt video
- strona internetowa miasta Leszna

10.2. Inne środki wykorzystywane podczas zajęć

- książki
- słowniki i encyklopedie
- rysunki
- fotografie
- dawne opracowania źródłowe
- współczesne opracowania regionalne
- dokumenty
- mapy
- gazety
- wydawnictwa regionalne

11. Najważniejsze wykorzystywane metody w zakresie zajęć

Metoda komunikatywna

W tej metodzie chodzi o jak najlepszą komunikację między nauczycielem oraz między samymi uczestnikami zajęć. Podstawową techniką jest tu praca w grupach, opracowywanie i realizowanie w każdej grupie wspólnych zadań. Ma to na celu lepszą mobilizację uczniów, aktywizację i mobilizację do pracy, co daje właśnie praca w małych grupkach.

Metoda aktywizująca

Jest to metoda gdzie uczeń w grupie lub samodzielnie wykonuje jakieś zadanie, które powinno go interesować i którego realizacja powinna sprawiać mu satysfakcję. Przy czym, co w tym przypadku najważniejsze, nie jest to metoda, w której

nauczyciel przekazuje uczniom gotową wiedzę. On aktywizuje uczniów i stwarza warunki do samodzielnego opracowywania zagadnień, czy bloków tematycznych i samodzielnego uczenia się.

Metoda zadaniowa

Czyli najkrócej mówiąc nauczanie oparte na zadaniach. Skupia się na realizacji wyznaczonych konkretnych celów, czy pracy nad wyznaczonymi tematami lub blokami tematycznymi.

12. Podział programu na bloki tematyczne

- najważniejsze wydarzenia w dziejach Leszna
- rozwój miasta na przestrzeni wieków
- dni chwały i upadku miasta
- Leszno jako część regionu leszczyńskiego
- walka o zachowanie polskości w Lesznie w okresie zaborów
- powstanie wielkopolskie w okolicach Leszna
- najwybitniejsi mieszkańcy Leszna
- rozwój miasta po zakończeniu pierwszej wojny światowej

13. Uwagi dotyczące realizacji programu

Lekcje mogą stanowić zamkniętą całość, ale nie muszą. Przewiduje się pewną elastyczność w realizacji programu. W przypadku lekcji zajęć regionalnych ma on na celu rozwinięcie zagadnień, które uczniów najbardziej interesują, a więc które najlepiej zostaną przez nich przyswojone. Podczas każdej lekcji mogą bowiem być przedstawione bloki tematyczne, realizowane w częściach.

Warto położyć nacisk na dyskusje uczniów z nauczycielem, uczniów między sobą oraz nauczycieli i uczniów z zaproszonymi gośćmi. Nie ma tu podręczników. W tej sytuacji nacisk podczas lekcji położony będzie na indywidualną ocenę tematu przez nauczyciela, który powinien zachęcić ich do aktywnego udziału w odbywających się zajęciach.

14. Umiejętności, które uczniowie powinni zdobyć podczas zajęć

- wymienić najważniejsze informacje na temat początków Leszna
- opisać najważniejsze wydarzenia w dziejach miasta
- przedstawić życie mieszkańców oraz ich mentalność na przestrzeni wieków
- przedstawić wydarzenia, które przyczyniały się do rozwoju miasta oraz te, które wpłynęły negatywnie na jego dzieje
- wymienić najważniejsze postacie w dziejach miasta
  - wskazać najważniejsze miejsca w Lesznie, zarówno te historyczne jak i współczesne
- ocenić rolę Leszna jako ośrodka regionalnego
- wskazać uwarunkowania, które ukształtowały współczesne Leszno

15. Metody i formy ewaluacji programu

Nadrzędne cele edukacji regionalnej zawarte w Programie dotyczą kształtowania postaw młodych mieszkańców Leszna. Dla ewaluacji programu najistotniejsze

będzie więc monitorowanie i obserwowanie zachowań uczniów, przy świadomości, że sferę emocjonalną trudno poddać kryterialnemu mierzeniu. Uda się jednak może zaobserwować wzrost uczniowskiej samorządności, zainteresowania sprawami miasta jego historią i angażowanie się w jego sprawy, czy podniesienie ocen z zachowania. W obrębie zajęć realizator Programu może zastosować sprawdzone narzędzia, pozwalające ocenić stopień realizacji programu, zasadność podejmowanych działań dydaktycznych i wychowawczych, prawidłowości doboru form i metod pracy. Zebrane w ten sposób informacje pomogą wyciągnąć odpowiednie wnioski oraz ułatwią realizację programu w następnym roku szkolnym. Ocenianie zajęć prowadzone będzie na zasadzie zaliczeń. Taka forma jest najwłaściwsza, przy czym nie byłoby tu stopniowania tych zaliczeń. Jako uzasadnienie dla tej formy oceny, czyli zaliczenia, podać należy fakt iż wiedzę regionalną oraz związaną z nią postawę patriotyczną, a ona wiąże się nierozzerwalnie z tymi zagadnieniami, zawsze trudno do końca zdefiniować i oceniać. Dlatego też wszelkie oceny, czy punktacja stawiałyby przed nauczycielem trudny wybór w jaki sposób jej dokonać. Zaliczenia odbywać się będą na podstawie realizacji projektów opracowywanych przez uczniów. Przy czym mogą to być projekty indywidualne oraz przygotowane przez grupę uczniów.

16. Raport z realizacji programu

Realizator przygotowuje raport z realizacji i ewaluacji Programu do końca czerwca danego roku szkolnego i przedstawi jego wyniki komisjom problemowym Rady Miejskiej Leszna.